

## KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

wg rozp. (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

### 1. Identyfikacja preparatu i przedsiębiorstwa.

**Identyfikacja preparatu:** Rozpuszczalnik Nitro RC-01.

**Zastosowanie preparatu:** Do farb i lakierów nitro.

#### Identyfikacja przedsiębiorstwa

Siedziba: Zakłady Chemiczne „ANSER” Sp. z o.o.  
ul. J. Conrada 7, 01-922 Warszawa  
tel.: (022) 663 70 73, faks: (022) 669 01 22

Zakład produkcyjny: Wiskitki, ul. Chemików 1  
Dział technologiczny: ul. Chemików 1, 96-315 Wiskitki  
tel.: (046) 856 73 40 do 49 wew. 208 (w godzinach 7-15 w dni robocze),  
faks: (046) 856 73 50

Telefon alarmowy: (046) 856 73 40 do 49 wew. 219 (w godzinach 7-15 w dni robocze)  
lub 998 (Straż Pożarna).

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej: reach@anser.pl  
Data opracowania karty: 19.09.2000  
Data nowelizacji: 24.04.2009

### 2. Identyfikacja zagrożeń.

Produkt został zaklasyfikowany zgodnie z obowiązującymi przepisami jako niebezpieczny.

**Klasyfikacja:** F; R11; R36/38; Xn: R48/20, R63, R65; R66; R67.

#### Zagrożenie fizykochemiczne

Wysoce łatwopalna ciecz. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Pary są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Możliwy zapłon od otwartego płomienia, iskry, gorącej powierzchni.

#### Zagrożenie dla zdrowia

Produkt jest szkodliwy: działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia, może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia. Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki. Działa drażniąco na oczy i skórę. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Objawy i skutki negatywnego działania produktu – patrz pkt 11.

#### Zagrożenie dla środowiska

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

### 3. Skład i informacja o składnikach.

Lp.	Nazwa	Zawartość	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	Klasyfikacja
1.	Toluen	70 %	108-88-3	203-625-9	601-021-00-3	F: R11; Xn: R48/20-65, Repro Kat. 3, R63; Xi: R38; R67
2.	Aceton	20 %	67-64-1	200-662-2	606-001-00-8	F: R11; Xi: R36; R66, R67

3.	Octan n-butyłu	10 %	123-86-4	204-658-1	607-025-00-1	R10; R66, R67
----	----------------	------	----------	-----------	--------------	---------------

#### 4. Pierwsza pomoc.

---

##### Wskazówki ogólne

W przypadku wystąpienia objawów zatrucia wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala. Nie stosować żadnych odtrutek ani środków zobojętniających, które nie są zalecane w poniższej karcie lub przez lekarza. Osobie nieprzytomnej nie podawać niczego doustnie. Przedstawić personelowi medycznemu, o ile to możliwe, etykietę lub kartę charakterystyki.

##### Wdychanie

Opuścić (lub wyprowadzić poszkodowanego) z miejsca narażenia. Zapewnić ciepło, spokój i dopływ świeżego powietrza. Po zatrzymaniu oddychania stosować sztuczne oddychania. Natychmiast zapewnić pomoc medyczną.

##### Połknięcie

Natychmiast po połknięciu prowokować wymioty ( w ciągu pierwszych 5 minut); po upływie tego czasu nie prowokować wymiotów. Podać do wypicia 150 ml płynnej parafiny. **Nie podawać mleka, tłuszczów, alkoholu.** Natychmiast zapewnić pomoc medyczną.

##### Zanieczyszczenie oczu

Usunąć szkła kontaktowe. Nie stosować środków zobojętniających. Przemywać oczy dużą ilością chłodnej wody około 15 minut. Unikać silnego strumienia wody wobec ryzyka uszkodzenia rogówki. Zapewnić pomoc medyczną w przypadku utrzymania lub nasilania się podrażnienia.

##### Zanieczyszczenie skóry

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zmyć skórę dużą ilością letniej wody (z mydłem, jeżeli nie ma zmian). Zapewnić pomoc medyczną w przypadku utrzymania lub nasilania się podrażnienia.

#### 5. Postępowanie w przypadku pożaru.

---

##### Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii. W razie potrzeby zarządzić ewakuację. Małe pożary gasić podręcznymi środkami gaśniczymi, w przypadku dużych pożarów wezwać Straż Pożarną i Policję Państwową.

##### Zagrożenia pożarowe

Produkt jest łatwopalny i tworzy z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Pary zalegają przy powierzchni gruntu.

Środki gaśnicze: proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piany gaśnicze, woda – prądy rozproszone.

Niewłaściwe środki gaśnicze: zwarte strumienie wody.

**Mały pożar:** gasić gaśnicą proszkową lub śniegową (dwutlenek węgla).

**Duży pożar:** palące się zbiorniki lub rozlewiska gasić pianą lub prądami wodnymi rozproszonymi. Nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości; jeżeli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia (groźba wybuchu).

##### Szczególne zagrożenia

Produkt spala się wydzielając tlenki węgla. Tlenek węgla jest gazem toksycznym.

## Specjalne wyposażenie ochronne

Odzież ochronna i aparat izolujący drogi oddechowe.

## 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

---

### Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby zarządzić ewakuację. Ogłosić zakaz palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących. W przypadku dużych awarii wezwać ekipy ratownicze, Straż Pożarną i Policję Państwową.

### Indywidualne środki ostrożności

Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Nie wdychać par. W razie potrzeby stosować środki ochrony indywidualnej – patrz pkt. 8. Usunąć źródła zapłonu. Nie stosować narzędzi iskrzących.

### Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Nie dopuścić do przedostania się produktu do wód powierzchniowych.

### Metody oczyszczania

Jeśli to możliwe, zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy lub uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w szczelnym opakowaniu ochronnym). W razie dużego wycieku miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować. Małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym (piasek, ziemia, wermikulit), zebrać do zamykanego pojemnika, zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą. Odpad usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz pkt 13).

## 7. Postępowanie z substancją i magazynowanie.

---

**Postępowanie z substancją:** podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z cieczą i wdychania par i aerozoli. W przerwach w pracy myć ręce. Nie używać zanieczyszczonej produktem odzieży. Używać rękawice ochronne. Przestrzegać zasad higieny osobistej. Ubrania robocze powinny być wykonane z materiałów naturalnych. W czasie nanoszenia farb rozcieńczonych Rozpuszczalnikiem Nitro metodą natrysku stosować środki ochrony dróg oddechowych.

Stosować skuteczną wentylację, aby nie dopuścić do przekroczenia stężeń granicznych czynników niebezpiecznych powyżej ustalonych wartości dopuszczalnych (patrz pkt. 8) oraz stężeń wybuchowych par rozpuszczalników w powietrzu. Zaleca się stosowanie wyciągów wywiewnych, miejscowych, które umożliwiają kontrolę emisji par u źródła i zapobiegają ich rozprzestrzenianiu się. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zagrożenie pożarem i wybuchem. Produkt jest wysoce łatwopalny, a pary rozpuszczalników tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Stanowiska pracy powinny być przystosowane do pracy w środowisku zagrożenia wybuchem. Uwaga: pary rozpuszczalników zbierają się przy gruncie i w jego zagłębieniach. Zapłon produktu lub par jest możliwy od ognia, iskry, gorącej powierzchni lub wyładowania elektrostatycznego. Należy podjąć działania mające na celu zneutralizowanie zjawiska elektryczności statycznej, które pojawia się przy manipulowaniu produktem, a zwłaszcza przy nanoszeniu go natryskiem; uziemić stosowany sprzęt i wyposażenie. Ustanowić całkowity zakaz palenia i używania otwartego ognia. Nie stosować narzędzi iskrzących.

**Magazynowanie:** przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynie przystosowanym do przechowywania substancji łatwopalnych: wyposażonym w wentylację mechaniczną i instalację elektryczną w wykonaniu przeciwybuchowym, odpowiedni sprzęt gaśniczy, z podłogą z wykładziną elektroprzewodzącą.

W warunkach domowych produkt przechowywać w miejscach suchych, przewiewnych, ocienionych, z dala od źródeł zapłonu i ciepła, poza zasięgiem dzieci. Nie przechowywać razem z żywnością i napojami. Opakowania zawsze muszą być szczelnie zamknięte. Temperatura przechowywania: poniżej 30°C.

## 8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

---

### Wymagania ogólne.

Zalecana sprawna wentylacja (ogólna, miejscowa) miejsca pracy, tj. taka, aby nie dopuścić do przekroczenia stężeń granicznych czynników niebezpiecznych powyżej ustalonych wartości dopuszczalnych (patrz pkt 7). W przypadku nie wystarczającej wentylacji stosować środki ochrony dróg oddechowych posiadające odpowiednie atesty.

### Dopuszczalne stężenia w środowisku pracy

#### Toluen

NDS 100 mg/m<sup>3</sup>

NDSch 350 mg/m<sup>3</sup>

NDSP nie ustalone

#### Aceton

NDS 600 mg/m<sup>3</sup>

NDSch 1800 mg/m<sup>3</sup>

NDSP nie ustalone

#### Octan n-butylu

NDS 200 mg/m<sup>3</sup>

NDSch 950 mg/m<sup>3</sup>

NDSP nie ustalone

### Oznaczanie w powietrzu na stanowiskach pracy

PN-Z-04115-01:1978 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości toluenu. Oznaczanie toluenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

PN-Z-04057-01:1979 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości acetonu. Oznaczanie acetonu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogaceniem próbki.

PN-Z-04119-01:1978 Ochrona czystości powietrza -- Badania zawartości estrów kwasu octowego -- Oznaczanie octanów metylu, etylu, propylu, butylu i amylu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki

PN-Z-04023-02:1989 Ochrona czystości powietrza -- Badania zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych -- Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butylowego, izobutylowego, etoksybutylowego, butoksyetylowego; octanów: etylu, n-butylu, etoksyetylu; toluenu i ksylenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej

### Najwyższe dopuszczalne stężenia w materiale biologicznym

Brak danych

### Kontrola narażenia w miejscu pracy:

Ochrona dróg oddechowych: maski z pochłaniaczem par organicznych (typ A).

Ochrona rąk: rękawice ochronne odporne na rozpuszczalniki organiczne (np.: polialkoholu winlowego).

Ochrona oczu: gogle ochronne.

Ochrona skóry: odzież ochronna, antyelektrostatyczna.

Uwaga: zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowany sprzęt ochrony osobistej musi posiadać odpowiednie certyfikaty. Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony

indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

## 9. Właściwości fizyczne i chemiczne.

---

### Informacje ogólne

- Postać: ciecz
- Barwa: bezbarwna
- Zapach: charakterystyczny

### Ważne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska

- pH: nie dotyczy
- Gęstość: 0,83 g/cm<sup>3</sup>
- Temperatura wrzenia: 77 ÷ 125 °C
- Temperatura zapłonu: ok. 4 °C
- Temperatura samozapłonu: ok. 400 °C
- Właściwości wybuchowe: 1,27% - 7%
- Właściwości utleniające: brak danych
- Prężność pary: brak danych
- Gęstość względna: brak danych
- Rozpuszczalność/ mieszalność
  - w wodzie: nie rozpuszcza się
  - w rozpuszczalnikach organicznych: rozpuszcza się
- Współczynnik podziału n-oktanol-woda: brak danych

### Inne informacje

- Temperatura topnienia: - 70 °C
- Temperatura rozkładu: brak danych

## 10. Stabilność i reaktywność.

---

### Stabilność

W normalnych warunkach temperatury i ciśnienia produkt jest stabilny i nie reaguje niebezpiecznie z innymi substancjami.

### Warunki i czynniki, których należy unikać

Wysoka temperatura. Źródła zapłonu. Silne utleniacze. Niebezpiecznie reaguje z mieszaniną kwasu siarkowego i kwasu azotowego, czterotlenkiem dwuazotu, trójfluorkiem bromu, sześćfluorkiem uranu. Zmiękcza lub rozpuszcza niektóre tworzywa sztuczne.

### Niebezpieczne produkty rozpadu

Nie występują w normalnych warunkach.

## 11. Informacje toksykologiczne.

---

### Zagrożenia dla zdrowia

Produkt jest szkodliwy: działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia, może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia. Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki. Działa drażniąco na oczy i skórę.

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

### Skutki narażenia u ludzi:

Inhalacyjne: zaburzenia równowagi i koordynacji ruchów, stan zbliżony do upojenia alkoholowego z pobudzeniem, następnie sennością. W przebiegu zatrucia mogą nastąpić zaburzenia przewodnictwa w mięśniu sercowym, arytmia, migotanie komór, śmierć. Następstwem może być uszkodzenie wątroby, nerek, ośrodkowego układu nerwowego, zapalenie płuc.

Kontakt ze skórą: działa drażniąco, powoduje odtłuszczenie skóry, zaczerwienienie, wysuszenie, pękanie i ból .

Kontakt z oczami: ból, zaczerwienienie spojówek.

Doustne: jak w zatruciu inhalacyjnym o różnym nasileniu i następstwach.

### Działanie w wyniku częstego narażenia

Zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego: zaburzenia emocjonalne, zaburzenia koordynacji, Może powodować uszkodzenia nerek i wątroby, zapalenie skóry.

### Toksyczność ostra

Brak danych dla omawianego produktu. Poniżej podane dane dla składników.

		<u>Aceton</u>	
<u>Toluen</u>		Próg wyczuwalności zapachu	484-968 mg/m <sup>3</sup>
Próg wyczuwalności zapachu:	8 mg/m <sup>3</sup>	LD50 (szczur, doustnie)	7400 mg/kg
LD50 (szczur, doustnie):	5000 mg/kg	LC50 (szczur, inhalacja)	50100 mg/m <sup>3</sup> /8h
LC50 (szczur, inhalacja):	brak danych	LD50 (królik, skóra)	20000 mg/kg
LD50 (królik, skóra):	12124 mg/kg	LCL0 (szczur, inhalacja)	38720 mg/m <sup>3</sup> /4 h
LCL0 (szczur, inhalacja):	15320mg/m <sup>3</sup> /4 h	TCL0 (człowiek, inhalacja)	1210 mg/m <sup>3</sup>

### Octan n-butylu

Próg wyczuwalności zapachu:	2,9-10mg/m <sup>3</sup>
LD50 (szczur, doustnie):	14000 mg/kg
LC50 (szczur, inhalacja):	9660 mg/m <sup>3</sup> /8h
LD50 (skóra):	>5000 mg/kg

**Specyficzne skutki dla zdrowia człowieka:** Toluen zawarty w produkcie jest substancją działającą szkodliwie na rozrodczość kategorii 3, czyli o możliwym szkodliwym działaniu na dziecko w łonie matki.

**Objawy zatrucia przewlekłego:** zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego – zaburzenia emocjonalne, zaburzenia koordynacji ruchów. Może powodować uszkodzenie wątroby, zapalenie skóry objawiające się jej wysuszeniem, zaczerwienieniem i pękaniem.

## 12. Informacje ekologiczne.

### Zagrożenie dla środowiska

Produkt nie jest klasyfikowany jako szkodliwy dla środowiska.

### Ekotoksyczność

Brak danych dla produktu. Poniżej podano dane dla jego składników.

#### Toluen

Toksyczność ostra:

Dla ryb <i>Lepomis macrochirus</i>	LC50 13 mg/l/96 h
Dla skorupiaków <i>Daphnia magna</i>	uE50 11,5 mg/l/48 h

Dla glonów <i>Selenastrum capricornutum</i>	IC50 12 mg/l/72 h
Dla bakterii <i>Photobacterium phosphoreum</i>	UE50 12 mg/l/30 min

#### Aceton

Graniczne stężenie toksyczne:

Dla bakterii <i>Pseudomonas putida</i>	1,7 g/l
Dla glonów <i>Scenedesmus quadricauda</i>	7,5 g/l
<i>Microcystis aeruginosa</i>	0,53 g/l
Dla planktonu <i>Vorticella campanulla</i>	1,0 g/l
<i>Paramecium caudatum</i>	7,0 g/l
Dla pierwotniaków <i>Entosiphon sulcatum</i>	0,028 g/l

Stężenie toksyczne dla planktonu pokarmowego ryb *Epeorus assimilis* – 3,0 g/l

Progowe stężenie toksyczne dla *Salmo trutta* – 2 g/l

Stężenie śmiertelne:

Dla ryb <i>Leuciscus idus melanotus</i>	LC50/48 h 7,5 g/l
– skorupiaków <i>Daphnia magna</i>	EC50/24 h 10 g/l

*Gambusia affinis* znosi bez trwałych uszkodzeń stężenie 11,5 g/l, natomiast ginie przy stężeniu 15,5 g/l.

Stężenia powodujące zakłócenia w fermentacji metanowej osadów – powyżej 4 g/l.

Stężenie powodujące zmniejszenie o 75% zdolności nitryfikacyjnej nie zaadaptowanego osadu czynnego – 0,84 g/l.

#### Octan n-butylu

Toksyczność:

Dla ryb <i>Brachydanio rerio</i>	LC50 64 mg/l/48h
<i>Leuciscus idus</i>	LC50 62 mg/l/96h
Dla bezkręgowców wodnych <i>Daphnia magna</i>	EC50 73 mg/l/24h
Dla roślin wodnych <i>Scenedesmus subspicatus</i>	EC50 674 mg/l/72h
Dla bakterii	EC10 959 mg/l/18h
<i>Pseudomonas putida</i>	EC10 115 mg/l/16h

**Mobilność:** brak danych.

**Trwałość i zdolność do rozkładu:**

Biodegradowalność octanu n-butylu wynosi 98% (test zamkniętej butli).

**Zdolność do biokumulacji:** współczynnik biokoncentracji dla octanu n-butylu BCF=3,1.

### **13. Postępowanie z odpadami.**

---

Jeżeli to możliwe, to odpady odzyskać. Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem zbieraniem, unieszkodliwianiem, odzyskiem lub recyklingiem odpadów mogą się zajmować zakłady posiadające odpowiednie uprawnienia, i tylko takim zakładom można odpady przekazywać. W razie wątpliwości, sposób postępowania z odpadami uzgodnić z terenową jednostką Inspekcji Ochrony Środowiska.

**Usuwanie preparatu:** Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania.

Zalecany sposób unieszkodliwiania: spalanie

**Kod odpadu:** 07 01 04\* - Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i ciecze macierzyste.

**Usuwanie opakowań:** Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać. Opakowania zabrudzone produktem należy traktować jako niebezpieczne. Opakowania czyste traktować jak zwykłe odpady opakowaniowe. Opakowania z niewykorzystanymi resztkami produktu traktować jako odpady niebezpieczne, nienadające się do usuwania na składowiska odpadów.

**Kod odpadu:** 15 01 10\* – Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

Odpad jest klasyfikowany jako niebezpieczny, bo zawiera rozpuszczalniki organiczne. Zużyte i suche (tj. bez resztek produktu) można traktować jako zwykłe odpady opakowaniowe, które można wywozić na wysypiska odpadów (z kodem 15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych).

#### 14. Informacje o transporcie.

---

Produkt podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych.

Transport drogowy:

Numer rozpoznawczy UN	1263
Prawidłowa nazwa przewozowa	MATERIAŁ POKREWNY DO FARBY
Klasa i kod klasyfikacyjny	F1
Grupa pakowania	II
Numer rozpoznawczy zagrożenia	33
Nalepki ostrzegawcze	3

#### 15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych.

---

##### Oznakowanie na etykiecie

**Identyfikacja:** „Rozpuszczalnik NITRO RC-01”

**Zawiera:** toluen, aceton, octan n-butyli.

Symbole ostrzegawcze:

F

Xn



F - Produkt wysoce łatwopalny.

Xn - Produkt szkodliwy.

##### Określenia zagrożenia (R):

11 – Produkt wysoce łatwopalny.

36/38 - Działa drażniąco na oczy i skórę.

48/20 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

63 - Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki.

65 - Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

##### Określenia dotyczące prawidłowego postępowania (S):

2 – Chronić przed dziećmi.

16 – Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu.

36/37 - Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne.

62 - W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.

29 - Nie wprowadzać do kanalizacji.

#### **Podstawy prawne:**

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 217 z poz. 1833 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2005 r. nr 73, poz. 645).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005 r. nr 259, poz. 2173).

Ustawa z dn. 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. z 2001 r. nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 3 lipca 2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. z 2002 r. nr 140, poz. 1171 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. z 2003 r. nr 171, poz. 1666 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 53 poz. 439).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 14 października 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. z 2005 r. nr 201 poz. 1674 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń chemikaliów (REACH).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 roku w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci i wyczuwalne dotykaniem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. z 2004 r. nr 128 poz. 1348).

Ustawa z dn. 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2001 r. nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r. nr 112, poz. 1206).

Ustawa z dn. 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 r. nr 63, poz. 638 z późniejszymi zmianami).

Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR (obowiązująca od 1.01.2005) (Dz. U. z 2005 r. nr 178, poz. 1481).

Ustawa z dn. 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz. 1671 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. nr 215 poz. 1588).

#### **16. Inne informacje.**

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń, jakkolwiek nie stanowią gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej i nie mogą być podstawą do reklamacji. Produkt powinien być transportowany, magazynowany i stosowany zgodnie z obowiązującymi przepisami i dobrą praktyką i higieną pracy. Producent nie ponosi odpowiedzialności

za straty wynikające pośrednio lub bezpośrednio ze stosowania powyższej interpretacji przepisów lub instrukcji.

Przedstawione informacje nie mogą mieć zastosowania dla mieszanin produktu z innymi substancjami. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem.

Data opracowania karty: 19.09.2000 r.

Data nowelizacji: 24.04.2009 r.

Zmiany: punkt 15.

#### **Materiały źródłowe:**

Karty charakterystyk składników niniejszego preparatu.

#### **Wykaz symboli zagrożenia oraz zwrotów R z punktu 3:**

F - Produkt wysoce łatwopalny.

Xi - Produkt drażniący.

Xn - Produkt szkodliwy.

Repro. Kat. 3 – Produkt działający szkodliwie na rozrodczość kat. 3.

R 10 – Produkt łatwopalny

R 11 - Produkt wysoce łatwopalny.

R 36 - Działa drażniąco na oczy.

R 38 - Działa drażniąco na skórę.

R 48/20 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

R 63 - Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki.

R 65 - Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

R 66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

R 67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.